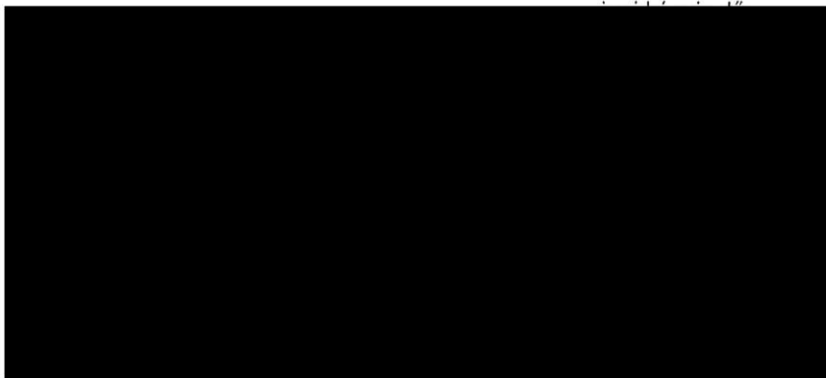


ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 1 8 8 7 - 3 / 2020
Érkezett:	2020 JAN 09.
Példány:	1
Melléklet:	5 db
Kezelőiroda: 	

Az Alkotmánybíróság részére

Stalter Józsefné dr. indítványozó



alkotmányjogi panasza
és
igazolási kérelme

a Szegedi Járásbíróság 28.P.21.588/2012/137 számú első fokú
a Szegedi Törvényszék 2.Pf.21.633/2017/4 számú másodfokú, és
a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.116/2018/8. számú

ítéleteiben foglaltakkal szemben,

a T. Alkotmánybíróság előtt IV/1887-2/2019. számú ügyben

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Stalter Józsefné dr. indítványozó jogi képviselőjében, a Szegedi Járásbíróság 28.P.21.588/2012/137 számú első fokú, a Szegedi Törvényszék 2.Pf.21.633/2017/4 számú másodfokú, illetve a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.116/2018/8. számú ítéleteiben foglaltakkal szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27. § alapján az alábbi kiegészített indokollással igazolási kérelemmel ellátott, és egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszt terjesztem elő.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.116/2018/8. számú ítéletét, a Szegedi Járásbíróság 28.P.21.588/2012/137 számú elsőfokú, a Szegedi Törvényszék 2.Pf.21.633/2017/4 számú másodfokú ítéletére is kiterjedően semmisítse meg.

A kérelem indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Erdemi rész

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, az alkotmányjogi panasz benyújtásának és a megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása.

Indítványozó jelenleg 75 éves öregségi nyugdíjas, korábban mintegy 40 évig alkalmazottként később személyi jog jogosultjaként gyógyszerészként dolgozott. A 2010. évben vásárolta Szegeden a perbeli sorházi használt lakóingatlant, ahol nyugdíjba vonulást követően kívánt élni.

A lakóingatlan felújítására indítványozó a keresztgyermekének édesapjával, illetve annak gazdasági társaságával [REDACTED] kötött fővállalkozói szerződést, mindösszesen **bruttó 23.608.250,-Ft vállalkozói díj** értékben, melynek fedezetként a fővállalkozónak több részletben a szakipari munkák kivitelezése megkezdése előtt (tekintettel arra, hogy a rokonság okán teljes volt a bizalom) előlegként 22.600.000,- Ft összegű készpénzt átadott.

Indítványozó, mint megrendelő és a fővállalkozó minden egyes szakipari munka előtt egyeztetette az adott munkanem műszaki tartalmát, mely folyamat eredményeképpen került az adott munkanem a fővállalkozó által beárázásra. A kivitelezési szerződések vagy közvetlenül a megrendelő és a fővállalkozó között (kőműves munkák), vagy a fővállalkozó által megrendelőnek előzetesen bemutatott, és általa elfogadott alvállalkozói ajánlat alapján, az alvállalkozó és a fővállalkozó között, közvetetten (gépészet, víz-, gáz-, villanszerelés, asztalos-, tető- és bádgosipari munkák, redőnyszerelés, cserépkályha építés) kerültek megkötésre.

Minden egyes szakipari kivitelezési szerződés megkötésének feltétele volt, hogy a megrendelő a szerződéses vállalkozói díjat vagy annak egy nagyobb hányadát előlegként adja át fővállalkozó részére. Megrendelő a szerződéses vállalkozói díj összegeket az előzetesen, közösen egyeztetett árajánlat okán az abban meghatározott műszaki tartalom átalánydíjas vállalkozói díj ellenértékének tekintette, ugyanakkor minden egyes szerződés tartalmazott az esetleges pót-illetve többletmunkák elszámolására vonatkozóan is egy szerződéses rendelkezést (6. pont), miszerint:

A végzett munka elszámolása az árszabályzatban közölt járulékos költségek és a jóváhagyott egységárak, valamint a ténylegesen elvégzett és a felmérési naplókban igazolt mennyiségek alapján összeállított **számlával történik.**

A fővállalkozó arra való hivatkozással, hogy a megrendelő a szerződéses műszaki tartalmat „folyamatosan módosította”, 2011. február hónaptól különböző sokszor egymásnak teljesen ellentmondó tartalmú „költségvetési összesítőnek” nevezett kimutatásokat készített (pl. 2011.02.26, 2011.05.04., 2011.06.23., 2011.07.20, 2011.07.26, 2011.08.03), amelyeket vagy átadott megrendelőnek vagy nem, mely utóbbi esetben azok létezéséről megrendelő, akkor már mint alperes, csak a későbbi periratokból szerzett tudomást.

Jellemző ezen „költségvetési összesítők” koherenciájára, hogy az egyikben a „módosított igények” alapján az eredeti br. 23.608.250,-Ft vállalkozói díj összege egyszer br. 30.542.500,-Ft-ra módosult (2011.02.26-ai összesítő), amely összeg megismétlésre került a 2011.07.20 napi összesítőben azzal, hogy br. 18.750.000,-Ft összegű kivitelezési munka már elkészült, és br. 11.792.500,-Ft (9.434.000,-Ft+áfa) összegű még hátravan, majd a hat nappal később, 2011.07.26 napján készített „elszámolási egyenlegben” már a vállalkozói díj összege hirtelen br. 38.192.290,-Ft összegűre emelkedett, amelyből most éppen br. 7.649.790,-Ft (6.119.832,-Ft+Áfa) értékű kivitelezési munka nem került még elvégzésre.

A fővállalkozói „költségvetési összesítők és elszámolások” sora a 2011.08.03. napján kelt, a megrendelőnek küldött írásbeli elszámolásban érték el csúcspontjukat, amikor is a fővállalkozó szerint már br. 36.692.290,-Ft (29.353.832,-Ft+áfa) összegű vállalkozói díj került általa megszolgáltatásra, és a munkák további folytatásának feltételeként megrendelőtől további hatmillió forint megrendelő általi megfizetését várta el.

Jól látszik tehát, hogy ahány elszámolási egyenleg annyi fajta összeg került kimutatásra a fővállalkozó által, főképpen a levonulását megelőző 13 napon belül készítettek esetében. Egészen szélsőséges ellentmondás, hogy 2011.07.20 napi összesítőben a br. 30.542.500,-Ft összegű költségvetésből fővállalkozó által is elismerten még br. 11.792.500,-Ft összegű munka nem készült még el, míg 2011.08.03 napjára már br. 36.692.290,-Ft értékben minden elkészült, úgy, hogy ezen 13 napban a perbeli ingatlanban az elszámolási nézeteltérések miatt lényegében már semmilyen munkavégzés már nem történt, mivel a szakiparos alvállalkozók többsége (kivéve asztalos) már 2011.05 hónapba levonult az ingatlanról, arra hivatkozással, hogy nem kapták meg a fővállalkozótól a kialakított alvállalkozói díjukat.

Megrendelő vitatatta, hogy a műszaki tartalmat „folyamatosan módosította” volna, ezért kérte a fővállalkozót, hogy a megkötött szerződések rendelkezései szerint *a ténylegesen elvégzett és a felmérési naplókban igazolt mennyiségek alapján összeállított számlával* számoljon el a már átadott 22.600.000,-Ft vállalkozói díj előleggel, és a kiállított számlában a szerződés rendelkezéseinek megfelelően okirattal igazoltan mutassa be, hogy ezen összeg ténylegesen milyen műszaki tartalmú kivitelezést fedezett.

Fővállalkozó ezt követően 2011.08 hónap első hetében a perbeli ingatlanból, mint munkaterületről annak félkész állapotában (pl. nem volt gépészet, belső nyílászárók stb) véglegesen levonult, és (egyébként mind a mai napig!) nem tett eleget megrendelő azon kérésének, hogy a szerződés rendelkezéseinek megfelelően számlát állítson ki¹, melyben részletesen és igazoltan bemutatja a felújítási munkálatok már kivitelezett, és még hátralévő a felmérési (építési) naplóval igazolt műszaki tartalmát.

Megrendelő, tekintettel arra, hogy a fővállalkozó nem tett eleget a szerződés szerinti a ténylegesen elvégzett és a felmérési naplókban igazolt mennyiségek alapján összeállított és számlával igazolt elszámolási kötelezettségének kénytelen volt saját költségén megbízni egy magán építészszerelőt [REDACTED] [REDACTED] hogy mérje fel az elvégzett munkák műszaki tartalmát, nyilatkozzon az esetleges késedelmes,- hibás,- illetve nemteljesítésekre vonatkozóan, illetve nyilatkozzon arra vonatkozóan is, hogy az elvégzett munkák műszaki tartalma, és az annak fedezeteként átadott 22.6M,-Ft vállalkozói díjelőleg milyen arányban áll egymással.

¹ egy darab 2010.12 hónapban kiállított bruttó 2.500.000,-Ft összeg számlán kívül

A fent nevezett magánszakértő 2011.10 hónapban készítette el szakvéleményét, melyben álláspontja szerint a fővállalkozó a félkészben hagyott felújításból történt levonulásáig - figyelembe véve a hibás teljesítés okán szükséges javítások ellenértékét is, br. 23.291.257,-Ft értékű kivitelezési munkát végzett².

Fontos, hogy ezen [REDACTED] tal készített szakvélemény volt az egyetlen az ezt követő kilenc éves peres időszak alatt, amely a perbeli ingatlanok a **fővállalkozó általi levonulást követő tényleges állapotát, a helyszínen szakértői módszerekkel több alkalommal szemlélte** (ellentétben azon ítéleti megállapítással, miszerint ilyen szemle nem történt), de ezen szakértői véleményben megfogalmazottakat a perbírók teljesen indokolatlanul kirekesztették a bizonyítékok közül, oly mértékben, hogy az első fokú perbíró [REDACTED] anuként való meghallgatását sem tette lehetővé.

Megrendelő ezen szakértői véleményt megküldte a fővállalkozónak aki annak tartalmát nem fogadta el, és kifogásolta a magánszakértő személyét is. Fővállalkozó ugyanakkor nem végezte el a végzett munka elszámolását a ténylegesen elvégzett és a felmérési naplókban igazolt mennyiségek alapján, és számlát sem állított ki.

A megrendelő több alkalommal írásban felszólította (2011.09.02., 2011.09.21, 2011.10.24., 2011.10.25., 2011.11.08.) a fővállalkozót, hogy a perbeli ingatlan felújítási munkáit fejezze be, a hibás teljesítésből eredő javításokat végezze el, melyre fővállalkozó nem volt hajlandó, ezért megrendelő a szerződéses jogviszonyt 2011.11.16 napján szerződésszegésre hivatkozással felmondta³, és kényszerűséből, tekintettel a közelebbi téli időjárásra (az ingatlanban pl. nem volt fűtés, így azt téliesíteni kellett) egy harmadik személy építési vállalkozóval ([REDACTED] a szükséges kőműves, villanszerelési, bádgos, tetőfedési, víz- gáz- és fűtésszerelési munkálatokat elvégeztette.

Mivel fővállalkozó a [REDACTED] által készített építész szakértői véleményben foglaltakat elutasította, megrendelő a fővállalkozónak már átadott 22.600.000,-Ft összegű vállalkozói díj előleggel valamint a végzett munkával való elszámoltatás érdekében megkereste [REDACTED] közjegyzőt, hogy végzésével rendelje el, egy a fővállalkozó által kötelezően figyelembe veendő szakvélemény elkészítését.

A közjegyzői kirendelés (2011.11.30., 53015/Ü/1723/2011 szám) alapján [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] hibáit és hiányosságait, de az elkészített munkák tényleges vállalkozói díjára vonatkozóan költségbecslést nem adott.

Időközben a fővállalkozó is kérte [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] a felperes által a perbeli ingatlanon elvégzett munkák vállalkozói díjára vonatkozó szakvélemény elkészítésére. Ennek eredményeképpen készült el a [REDACTED]
[REDACTED] ekkor „eseti árszakértőnek” nevező személyek által aláírt VK-11/2012 számú igazságügyi műszaki szakértői vélemény.

² fővállalkozó akkor épp br. 36.692.290,-Ft összegű követelésével szemben

³ Iratellenes és így valótlan tehát azon ítéleti megállapítás miszerint a szerződéses jogviszony 2011.07.27. napján közös megegyezéssel szűnt meg, mivel az a tértivevény tanúsága szerint a felmondás felperessel történt közléssel 2011.11.18. napján került megszüntetésre.

A VK-11/2012 számú igazságügyi műszaki szakértői vélemény szerint a fővállalkozó által elvégzett kivitelezési munka ellenértéke a javítás költségét levonva bruttó 30.565.007,-Ft. A VK-2/2012 és VK-11/2012 szakértői vélemények ugyanakkor említést sem tesznek arról⁴, hogy a 2012.02.21. és 2012.02.28. napjain megtartott szakértői szemlék alapján beárazott fővállalkozói kivitelezési munkák ekkora már kiegészítésre illetve kijavításra kerültek, a vállalkozási szerződéses jogviszony kényszerű megszüntetését követően a megrendelő által már saját anyag- és munkaköltségén más harmadik személy építési vállalkozókkal elvégeztetett (2011.11-12 hónapok), a téliesítéshez elengedhetetlenül szükséges kárenyhítési, kármegelőzési munkákkal, így kiemelten a víz-gáz fűtőszerszereléssel szerelvényezéssel, a kéményvizsgálatot, a kazán beüzemelését, a tető- és lábazatszigetelési munkálatokkal és az ablakpárkányok bádogozásával.

Ezen két szakértői jelentésnek azért lett különös jelentősége, mert az azokban foglaltak képezték a pár hónappal később (2012.07.12) a fővállalkozó, mint felperes által a megrendelővel mint alperessel szemben megindított peres eljárás kereseti kérelmének alapját, azzal, hogy az elsőfokú perbíróóság mind a két szakértői jelentést azok megalapozatlansága okán kizárta a bizonyítékok közül, és az akkor már három éve tartó peres eljárásban (2015.) és a felperesi levonulást követő négy évvel - ahelyett, hogy a szerződéses rendelkezéseinek megfelelően a számla kiállításához kötötte volna a felperesi elszámolás okirati bizonyítását – időhiányra hivatkozva (túl sok időbe kerülne Budapestről új szakértőt kijelölni) újra kirendelte [REDACTED]

A VK-11/2012 számú szakértői jelentés kézbesítését követően megrendelő és fővállalkozó között 2012.06.12. napján személyes egyeztetésre került sor, melynek során megrendelő kérte, hogy az egyeztetésen legyen jelen az összes alvállalkozó, illetve fővállalkozó hozza magával minden a kivitelezés során keletkezett dokumentumot, bizonylatot, számlát. Felperes képviselőjében az egyeztetésen [REDACTED] jogtanácsosok jelentek meg, akik kizárólag a felperes által akkor éppen 9.000.000,-Ft összegű vállalkozói díj követelés átvételét tartották feladatuknak.

Ezen, a peres eljárást megelőző utolsó személyes egyeztetés kb. 5 percre tartott, tekintettel arra, hogy a fővállalkozó képviselői kizárólag a követelt összeg átvételét tartották feladatuknak, míg megrendelő képviselője nem tudta elfogadni a [REDACTED] eseti árszakértő” árazására alapozott követelésüket, kérte az alvállalkozók elszámolásba való bevonását (annak érdekében, hogy a fővállalkozó által ki nem fizetett alvállalkozók később megrendelőtől közvetlenül ne követeljék az alvállalkozói díjukat, amely sajnos egy esetben mégis megtörtént⁵), valamint kérte a már megfizetett vállalkozói díjról kiállított számlát, valamint az egyéb a kivitelezéssel összefüggő minden más dokumentációt.

Fővállalkozó, mint felperes a fenti egyeztetést követően 2012.07.12. napján keresetet nyújtott be megrendelővel, mint alperessel szemben, a Szegedi Városi Bíróság előtt, a VK-11/2012 számú szakvéleményre alapozva, 9.654.048,-Ft összegű vállalkozói díj és járulékaik iránt, mely kereseti követelés 2014.03.25. napján felemelésre került 10.154.048,-Ft., majd 2017. évben 14.035.162,-Ft összegű vállalkozói díj követelésre.

A peres eljárás első tárgyalásán alperes ismételtén kérte, hogy felperes az általa elvégzett és a kereseti követelést alátámasztó munkákkal tételesen számoljon el a megkötött szerződéses jogviszony idézett rendelkezésének megfelelően, és erről alperes részére számlát állítson ki. Felperes ezen alperesi igényre azt állította (per első tárgyalási napja, 2012.11.26.), hogy az alperes által ténylegesen részére, a vállalkozási

⁴ annak ellenére, hogy megrendelő átadta a szemlén a szakértő részére a Kerékgyártó Mihályné által készített levonuláskori szemefotóit, és azokat a számlákat, amelyeket már a megrendelő költött az ingatlanra a téliesítés érdekében elvégzett víz-gáz és fűtőszerszerelési munkák ellenértékéért 2011.11.12 hónapokban

⁵ a jelenleg is [REDACTED] bíróság előtt folyamatban lévő 31.G.41.180/2017. számú eljárásban

Alperes a keresettel szemben ellenkérelmet terjesztett elő, melyben vitatta a felperesi követelést mind jogalapjában, mind pedig összecszerűségében. Alperes az ellenkérelmében nyilatkozott arról, hogy ellentétben a keresetben foglaltakkal a kivitelezés minden munkafolyamatára írásbeli szerződés jött létre, vagy közvetlenül alperes és felperes között, vagy a felperes és az alvállalkozók között az alperes által előzetesen ismertetett árajánlat szerint. Részletesen nyilatkozik továbbá a kereset alapjául szolgáló szakértői jelentésre vonatkozóan, akként, hogy az abban foglaltakat vitatja kiváltképp az egyes munkanemek vonatkozásában a hibás,- késedelmes,- illetve nemteljesítés fel nem tüntetése, a szerződésmódosításnak, pótmunkának, illetve többletmunkának beállított műszaki tartalom, valamint a többletként követelhető vállalkozói díjra vonatkozóan.

szakértői véleményeket is beleértve¹⁰. Az újabb szakértői bizonyításból a bíróság kizárta [REDACTED]
[REDACTED] akinek árazására egyebekben a felperesi kereseti követelés épült.

Az újabb szakértői kirendelés alapján [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] helybeli ingatlanban szakértői szemlét tartottak. A szemle ekkor egy olyan ingatlanban került megtartásra, amelynek felújítási munkáit az alperes időközben már saját költségén más harmadik vállalkozókkal véglegesen befejezte, és abba beköltözött.

7 Tárgyalási Jegyzőkönyv 2013.04.10 napja, 2. oldal

9 Tárgyalási Jegyzőkönyv 2014.09.22 napja, 8. oldal.

11 Szegedi Járásbíróság 17.P.21.588/2012/49 számú végzés

vállalkozói díját a javításokkal és

Összesen kétszer nyújtotta be, ugyanazon szakértői véleményét a bíróság részére, egyszer a 2015. évben, egyszer pedig a 2017. évben. A [REDACTED] szített szakértői vélemények mind a két alkalommal ugyanazon felperesi szakipari munkákra vonatkoztak (ezek: gázellátás szerelési, központi fűtés szerelési, víz-csatorna szerelési, gépészeti bontási, szellőzési szerelési munkák). A 2015. évi szakértői jelentésben a fenti munkák vállalkozói díját br. 6.860.699,-Ft összegben jelölte meg, melyet a 2017. évi módosított szakértői jelentésben felemelt br. **6.928.779,-Ft.** összegre.

A [REDACTED] 2017. évben benyújtott szakvélemények alapján tehát a felperesi teljesítés a javításokkal és értékcsökkenéssel együtt br. 36.506.433,-Ft összegben került megállapításra. Ezzel előállt a felperes által második alkalommal (2017.03 hónapban) felemelt kereseti követelés összege, azaz azon bruttó 14.035.162,-Ft, melyet - egy teljesen más számítási mechanizmus alapján, de mégis kísértetiesen azonos összegben - egy az indítványozó alapjogi jogsérelmét jelentő, sem a másodfokú sem pedig a Kúria által nem reparált kritikus bírói tévedésre alapozottan - az elsőfokú bíróság 2017.07.20. napján, br. 13.942.00,-Ft összegben felperes javára megítélt.

A bírói tévedés látszólag egy egyszerű elemi számtani művelet alapján ki kellett volna, hogy derüljön mind az első, mind pedig a másodfokú bíróság számára. A felemelt felperesi kereseti követelés (a legutolsó VK-1.5/2015 (2017.02.28) és a 2017-es [REDACTED] öti jelentésekre alapozottan) 14.035.162,-Ft összegben került meghatározásra, amely tartalmazta az összes felperes által közvetlenül elvégzett vagy alvállalkozókkal elvégeztetett szakipari munkák vállalkozói díját már csökkentve azt a kijavítás és az értékcsökkentés szakértők által számolt összegével.

A szakértő br. 3.863.304,-Ft összegben határozta meg az asztalosipari munkák csökkentett vállalkozó díját, és ez az összeg lett a felperesi követelés összezszerűsége ezen munkanem tekintetében. Az első fokú bíróság ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy az asztalosmunkák közül a belső nyílászárók gyártását alperes nem a felperestől, hanem annak alvállalkozójától rendelte meg közvetlenül, így a belső nyílászárók gyártására és szerelésére a szakértő által számolt vállalkozói díjat az anyagi jogi kapcsolat hiánya miatt nem ítélte meg felperes részére.

A szakértő az asztalosipari munkák vállalkozói díját nem bontotta meg külső és belső nyílászárókra, amelyet ugyanakkor az ítélet megtett, és a külső nyílászárókra megítélt br. 1.115.900,-Ft vállalkozói díjat, de a belső nyílászárókra vonatkozó felperesi kereseti igényt¹² (a maradék br. 2.747.404,-Ft összegben) elutasította.

Azonnal fel kellett volna tűnnie mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú bíróságnak, hogy az ítéletben van egy elemi szintű számtani számolási hiba, azaz nem lehet azonos a kereseti (14.035.162,-Ft), és az ítéleti marasztaló (13.940.000,-Ft) összeg, ha a kereseti követelés egyik elemét (belső nyilászárók/ br. 2.747.404,-Ft) a bíróság teljes egészében elutasította.

12 Arra hivatkozással, miszerint alperes az állvállalkozótól közvetlenül rendelte meg azokat, holott alperes csak a belső nyilászárokra a kilincseket rendelte meg közvetlenül az állvállalkozótól nem pedig magát a komplett nyilászároét.

Alperes az első fokú ítélettel szembeni fellebbezésében megjelölte az okát ezen kirívó ellentmondásnak, alapvető számtani hiba forrásának, miszerint az első fokú bíróság egyszerűen túlterjeszkedett a kereseten, és így történhetett meg az, hogy a belső nyilászárokra jutó kereseti összeg levonását követően is azonos maradhatott a kereseti követelés összege az ítéleti marasztalás összegével.

Az alperes ezen álláspontja egyebekben teljesen tényszerű, függetlenül a másodfokú bíróság (Szegedi Törvényszék) és a Kúria ezzel ellentétes ítéletétől, de a kereseten való túlterjeszkedés tényleges oka ennél lényegesen jelentősebb súlyú bírói tévedésre vezethető vissza, amelyet sem a másodfokú bíróság, sem pedig a Kúria nem orvosolt, így alperesnek a tisztességes bírósági eljáráshoz és kiváltképp a tisztességes bírói ítélethez fűződő alkotmányos alapjoga (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés) álláspontunk szerint egyértelműen sérült.

A bíróság ugyanis amellettt hogy ténylegesen és számszakilag igazolhatóan túlterjeszkedett a kereseten a gépészeti munkák szakértő által számolt vállalkozói díját iratellenesen, feltehetően tévedésből vagy az átvett több száz oldalas peres akta tartalmának nem megfelelően elmélyült megismerése miatt, kétszer (kétszeresen, duplán) ítélte meg felperes részére, mintha felperes (alvállalkozója) kétszer végezte volna el a gépészeti munkákat (gázellátás szerelési, központi fűtés szerelési, víz-csatorna szerelési, gépészeti bontási, szellőzőési szerelési munkák).

Indítványozó álláspontja szerint az első fokú bíróságnak a tisztességes bírósági eljárás alapjogi sérelmét eredményező (kereseten túlterjeszkedés, szakipari munka kétszeres megítélése) ítéletéhez az alapot a teljesen feleslegesen és szakszerűtlenül elrendelt szakértői bizonyítás teremtette meg, melyet betetézett a pervezetés hibái miatt az elsőfokú eljárás hat évig tartó elhúzódása, majd annak erőltetett lezárása miatti bírói sietség.

Indítványozó, mint alperes mindvégig a szerződés szerinti számlával történő felperesi elszámolásra tartott igényt ennek felperes nem tett eleget a bíróság pedig nem utasította el a keresetet ezen okból, pedig ez kellett volna, hogy legyen a szerződés rendelkezésének megfelelő jogszerű bírósági megoldás.¹³

A peres eljárás a 2012. év közepén indult és három év múlva a 2015. év közepére került kirendelésre a szakértő, így tehát három évig lényegében – néhány elfogulatlannak és érdektelennek nem minősülő tanú meghallgatásán kívül - semmi érdemi nem történt a felperesi kereset összecszerűségének okirati megalapozottságának alátámasztása érdekében, a bíróság nem követelte meg felperestől a számla kiállításával történő elszámolást, vagy az összecszerűség okirati bizonyításának hiányában rendelkezett a kereset elutasításáról, hanem helyette a minden ilyen összecszerűségi kérdésben a bíróságot alapvetően tehermentesítő, jól bevált megoldásnak látszó szakértői bizonyítás elrendelése mellett döntött.

A peres eljárás harmadik évében tehát a bíróság végül a szerződésben rögzített elszámolási móddal ellentétesen a felperesi követelés összecszerűségének megállapítására kirendelte azt a szakértőt, akinek korábbi a perbe felperes által benyújtott szakvéleményét már egyszer kizárta annak megalapozatlansága okán. Örök kérdés marad, hogy miért gondolta azt a bíróság, hogy ha már elrendeli a szakértői bizonyítást, akkor ismételten a már egyszer megalapozatlan szakvéleményt adó szakértőt kell újra kirendelnie, aki nem kizárhatóan ismételten egy megalapozatlan szakvéleményt fog készíteni.

Tényszerű, hogy az ismételten kirendelt szakértő nem végezte el határidőre a kirendelése szerinti szakértői feladatokat, ezért újra és újra vissza kellett adni neki a szakvéleményét kijavításra illetve kiegészítésre. Ezzel tovább húzódott az eljárás, és több száz oldalásra dagadt a peres akta terjedelme (minden egyes

¹³ a vállalkozói díjjal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló XXXII számú Polgári Elvi Döntés.

... az elhúzódtott perek gyors lezárására vonatkozó feladatának eleget tett, és az akkorra már hatodik évebe lépett első fokú eljárást két tárgyalás után berekesztette és kihirdette, a számos alapvető ténybeli tévedésre, illetve nem valós tényállásbeli elemre alapított, tényszerűen a kereseti követelésen túlterjeszkedő, és tényyszerűen a gépészeti munkák vállalkozói díját duplán megítélő, és így alperest ezen tisztességtelen bírói ítéletével rendívil módon sújtó, marasztaló ítéletet.

Alperes az első fokú eljárásban mindvégig hangsúlyozta, hogy a megkötött szerződések rendelkezésivel ellentétesnek, és így okszerűtlennek és indokolatlannak tartja a szakértői bizonyítást, majd a 2017. évi végleges szakvélemények (VK-1.5/2015, [REDACTED] betérjesztését követően [REDACTED] bíró pervezetése mellett is még egyszer megpróbálkozott azzal, hogy a szerződés elszámolásra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazva a bíróság a becsatolt szakvéleményeket teljes mértékben hagyja figyelmen kívül, és írásbeli beadványában kérte a bíróságot, hogy kötelezze felperest arra, hogy elszámolási kötelezettségének a szerződés rendelkezései szerint („ténylegesen elvégzett és a felmérési naplókban igazolt mennyiségek alapján”) tegyen eleget, és arról számlát állítson ki alperes részére.

Az eljáró bíróság nem adott helyt alperesnek a felperesi számla kiállítására vonatkozó, amúgy a szerződés rendelkezésének egyedül megfelelő bizonyítási indítványának, amely meglehetősen ellentmondásos körülmények között került elutasításra. Alperes ezt követően még kérte az elsőfokú bíróságot, hogy az elutasítás körülményeivel kapcsolatban a jegyzőkönyv kerüljön kijavításra, hogy a másodfokú bíróság ennek tudatában értékelhesse ezen indítvány jelentőségét a szakértői bizonyítással szemben, de az elsőfokú bíróság még a jegyzőkönyv kijavítását is megtagadta.

Alperesnek a másodfokú Szegedi Törvényszék előtti eljárásban sem volt nagyobb „szerencséje”, ahol is a Szegedi Törvényszék másodfokú tanácsa egy elsőfokon, kirendelés alapján eljár, de a Szegedi Törvényszék bírói karához tartozó törvényszéki bíró első fokú ítéletét bírálta el, nem meglepő módon minden elemében helybenhagyva annak elsőfokú ítéletét.

Külön figyelmet érdekel a tisztességes eljárás követelményének (nem) érvényesülése szempontjából, hogy az elektronikus úton kapcsolatot tartó felperes a fellebbezési ellenkérelmének csak minden páratlan oldalát szkennelte be és küldte még a másodfokú bíróság részére, amelyet a másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyaláson észlelt, de lehetőséget adott a felperesi jogi képviselőjének, hogy a tárgyaláson mobiltelefonról felolvassa a páros oldalak tartalmát, majd ezt követően az így „összeállt” fellebbezési ellenkérelmet az alperest jogerősen marasztaló ítélet részévé tette, mint a másodfokú ítéletet megalapozó a felperes fellebbezési kérelemmel szembeni helyes tényállásbeli és jogi hivatkozását tartalmazó nyilatkozatot.

9

Az első és másodfokú bíróság teljes egyetértésben marasztalta alperest br. 13.942.000,-Ft vállalkozói díj és annak járulékaival valamint a perköltség megfizetésére, egy az indítványozó tisztességes bírói eljáráshoz való alkotmányos alapjogát nagyfokban sértő peres eljárás eredményeképpen. Indítványozó az alapjogi sérelmet a vele szemben lefolytatott peres eljárással, illetve az őt marasztaló jogerős ítéletben foglaltakkal kapcsolatban, az alábbiakban jelöli meg.

- I. A perbíróság kirendelése alapján, vele szemben, érdekeit és az által megkötött szerződés rendelkezéseit teljes mértékben figyelmen kívül hagyó **a szerződés rendelkezésével ellentétes, indokolatlan és szakszerűtlen szakértői bizonyítás lefolytatása**, annak indítványozót terhelő több százezer forintos költsége, valamint annak eredményeképpen létrejött szakvéleményeknek a peres eljárásban való felhasználása, és azokkal az alperest marasztaló ítélet alátámasztása,
- II. A szakértői bizonyítás miatt az első fokú eljárás elhúzódása, majd a bírócsera után, a peres eljárás erőltetett ütemű befejezésre törekvése eredményeképpen, iratellenes ítéleti tényállás kialakítása, a **kereseti követelés összecszerűségén történt túlterjeszkedés**, és ezen összegnek megfizetésében alperest sújtó marasztalása,
- III. A szakértői bizonyítás miatt az első fokú eljárás elhúzódása, majd a bírócsera után, a peres eljárás erőltetett ütemű befejezésre törekvése eredményeképpen, iratellenes ítéleti tényállás kialakítása, **és a gépészeti szakipari munka vállalkozói díjának megfizetésére vonatkozó kétszeres alperesi marasztalás**.

Ad I.

Indítványozó a korábbiakban kifejtette, hogy miért tartja a tisztességes bírói eljárásban ütközőnek a vele szemben lefolytatott szakértői bizonyítást. Önmagában a szakértői bizonyítás lefolytatása kizárólag a felperes kereseti és a bíróság pervezetési érdekeit szolgálták, alperesre nézve csak hátrányos eredménnyel, indokolatlan költségekkel, és rendkívül megterhelő procedúrával jártak.

Szakértői bizonyításnak egy tisztességes bírói eljárásban álláspontunk szerint kizárólag abban az esetben lett volna helye, ha felperes a szerződés rendelkezéseinek megfelelően **a levonulással egyidőben „az árszabályzatban közölt járulékos költségek és a jóváhagyott egységárak, valamint a ténylegesen elvégzett és a felmérési naplókban igazolt mennyiségek alapján összeállított számlával elszámol alperes felé a végzett munkával és a részre átadott előleggel**, és amennyiben ezen felperesi számlába állított elszámolásban foglaltakat alperes vitatja, úgy ezen tételes elszámolásban foglaltakkal szemben vagy mellett lehetett volna bármely félnek szakértői bizonyítást kérnie.

Jól látszik, hogy felperes ugyan készített mindig változó tartalmú, de nem tételes „költségvetéseket” (amelyeket vagy átadott alperesnek vagy nem, mely azok alperesi elfogadását ugyanakkor egyszer sem jelentette) de a szerződés szerinti tételes elszámolást soha nem végezte el, számlát nem állított ki. A kezdeti kereseti követelése összegét sem saját nyilvántartási, vagy tételes elszámolása alapján számolta ki, hanem ahhoz is egy a peres eljárásban megalapozatlannak nyilvánított és így érvénytelen tartalmú szakvéleményre volt szüksége, éppen úgy mint ahogy a végső felemelt kereseti követelése összegéről is a 2017. évi szakvéleményekből értesült.

Felperes tehát a szakértőktől „tudta meg”, hogy az alperesnek milyen munkát milyen minőségben és milyen összegű vállalkozói díj ellenében végzett a perbeli ingatlan felújítása kapcsán, holott mindezen adatokat saját analitikus nyilvántartásaiból, anyag- alvállalkozói és más költség számláiból, illetve egyéb okiratokból kellett volna önállóan és tételesen saját maga kimunkálnia.

A szakértők továbbá a 2015. évben már egy olyan ingatlant szemléltek, amelyet akkora már alperes más a felperestől teljesen független harmadik személy vállalkozókkal befejeztetett, és a bíróság a nem a felperes által elvégzett munkák elhatárolását (arányosítás) olyan egyébként felperes irányába elfogult, vagy nem érdektelen

tanúk tanúvallomására alapozta, akik nem is látták azon, a szakértők által leszemlézett 2015. évi műszaki állapotot, amihez képest az általuk megtapasztalt 2011. évi levonulás készülségi fokát arányosítaniuk kellett.

Így történhetett meg az, hogy pl. az építőmesteri és szakipari munkákat a bíróság a 2015. évi szemle alapján 100%-ban elfogadta felperesi teljesítésnek (br. 26.041.919,-Ft), holott alperes számlát csatolt arról a peres eljárásba, hogy a felperesi levonulást követően 2011.11,12 hónapokban más harmadik személy ([REDACTED] Kft) építőipari vállalkozó milyen műszaki tartalmú munkát mennyi összegű vállalkozói díj fejében végzett el a perbeli ingatlanban, illetve, teljes mértékben negligálta azt a szakértői számítást is, amely ezen 26.041.919,-Ft értékű építőmesteri, illetve szakipari munkákból maga is levonásba helyezett egyszer br. 2.541.265,-Ft, másszor pedig br. 178.729,-Ft javítási és értékcsökkenési összeget.

Alperes álláspontja szerint a vele szemben lefolytatott szakértői bizonyítás alapvető módszertani hibája az volt, hogy egyik, a közjegyző vagy a bíróság által kirendelt szakértő sem látta a perbeli ingatlant, közvetlenül annak felperes általi levonulását követően. A közjegyzői szakértői eljárás szerinti szemle 2012.02.21. és 02.28. napjain történt amikor alperes már a fentiekben részletezett módon saját költségén más fővállalkozóval az épület téliesítését elvégeztette, a peres eljárásban végzett szakértői szemlére pedig 2015.05.07 és 2015.08.11. napjain került sor, amikor alperes a perbeli ingatlant újabb saját költségén már lakhatóvá tette, azzal a műszaki tartalommal egyébként, amelyre a felperessel kötött eredeti vállalkozási jogviszony egyebekben létrejött.

A jelen perbeli szakvéleményt készítő személyek közül, a perbeli ingatlan állapotát közvetlenül annak felperes általi levonulását követően kizárólag [REDACTED] látta, aki erről a 2011.10.02. napi szakértői véleményében majd annak 2012.06.04 napi kiegészítésében számolt be. Az első fokú bíróság ezt a felperesi teljesítést egyedül, mindenfajta következtetések és arányosítások nélküli, hitelesen rögzítő tényként egyáltalán nem értékelte, [REDACTED] legalább tanúként való meghallgatását indokolatlanul mellőzte, míg a másodfokú bíróság ennél is továbbmenve ítéletében kifejtette, hogy „a magánszakértő véleménye a vélemény tartalma alapján nem az objektív tényfeltárás érdekében készült, hanem az alperes álláspontját jeleníti meg a felperes teljesítése kapcsán. Egyrészt a szakértő nem az utólagos tételes elszámolásból indul ki a teljesítés értékének meghatározáskor, másrészt – szemben a kirendelt szakértőkkel – a teljesítést a helyszínen nem szemlélte meg, hanem kizárólag fotófelvételek alapján adott szakértői véleményt a felperesi teljesítés értékére vonatkozóan.”¹⁵

A másodfokú bíróság ezen megállapítása egyebekben kirívóan iratellenes, tekintettel arra, hogy

- [REDACTED] alább öt alkalommal a helyszínen szemlélte a perbeli ingatlanban a felperes által végzett teljesítést, a szakvéleményhez csatolt felvételeket maga készítette¹⁶. [REDACTED] végzett helyszíni szemle módja: helyszíni érzés, optikai tapintásos vizsgálat, műszaki szemrevételezés, fotókészítés, felmérés, dokumentálás, használt eszközök: digitális fényképezőgép, mérőszalag és rajzeszközök.
- [REDACTED] bb alkalommal is törekedett arra, hogy felperes képviselői a helyszínen megjelenjenek, és ott álláspontjukat előadják. Első alkalommal felperes képviselőjében [REDACTED] [REDACTED] kérése ellenére sem az építési naplót sem pedig a felmérési naplót valamint az építésvezető helyszíni bejegyzéseire vonatkozó egyéb dokumentumokat nem adták át,¹⁷ a szakértő kérésére azt válaszolták, hogy „majd lesz”. Ezen túl a fővállalkozó képviselői a szakértővel a továbbiakban nem működtek együtt. Ezen személyes találkozást követően szakértő több alkalommal

kérte fővállalkozótól ezen dokumentumokat, valamint az eljárásban való együttműködésüket, de egyetlen egy alkalommal sem válaszoltak ezen szakértői kérésekre. Iratellenes tehát a másodfokú bíróság azon megállapítása, miszerint [REDAKT] tevékenysége nem az objektív tényfeltárássra törekedett, mert a szakértő kifejezetten kereste a kapcsolatot a fővállalkozó képviselőivel és meg kívánta ismerni az általuk képviselt szakmai álláspontot, de fővállalkozó [REDAKT] építészmérnökkel annak kifejezett kérése ellenére sem működött együtt.

A fentiekből egyértelműen látszik, hogy miért lett volna elengedhetetlenül fontos az, hogy alperesi indítványnak megfelelően az eljáró bíróság legalább tanúként meghallgassa [REDAKT] mert annak megtörténte esetén a másodfokú bíróság egészen biztosan nem foglalta volna ítéletébe – ráadásul kétszer ugyanazt a szöveget szó szerint megismételve (másodfokú ítélet 7. és 8. oldalak lap közepe) - a [REDAKT] által készített szakvéleményre vonatkozó iratellenes, valótlan tartalmú megállapításait.

Ad II.

Az eljáró első és másodfokú bíróság a másodfokú bíróság ezt cáfolni hivatott érvelése ellenére teljesen egyértelműen túlterjeszkedett a felperesi kereseten. A felperes felemelt kereseti követelése ugyanis a 2017. évi [REDAKT] [REDAKT] szakértők által benyújtott szakvélemények megismerése után került a felperes és jogi képviselője által egy folytatódó tárgyalás szünetében a bíróság folyosóján kiszámításra. A felperesi kereseti követelés összeg ugyanis felperesek által a lehető legegyszerűbben került kiszámításra, egyszerűen átvették a szakvéleményekben szereplő számokat. Eszerint:

<i>munkanem</i>	<i>szakvélemény szerinti vállalkozói díj összeg</i>	<i>szakvélemény szerint a vállalkozói díjból levont javítás és értékcsökkenés</i>	<i>felperesi kereset összege az adott munkanemre.</i>
építőmesteri és szakipari munkák	br. 26.041.919,-Ft (VK1.5-2015 3.1.1.1 pont)	br. 2.720.694,-Ft (VK1.5-2015 3.2.1.1 a)1 és b)1 pontok)	br. 23.321.225,-Ft
cserépkályha	br. 947.000,-Ft (VK1.5-2015 3.1.1.3 pont)	0,-Ft	br. 947.000,-Ft
asztalosipari munkák	br. 5.632.770,-Ft (VK1.5-2015 3.1.2.1)	br. 1.768.966,-Ft (VK1.5-2015 3.2.2.1)	br. 3.863.804,-Ft
épületvillamossági munkák	br. 1.731.250,-Ft (VK1.5-2015 3.1.3.1)	br. 285.625,-Ft (VK1.5-2015 3.2.3.1)	br. 1.445.625,-Ft
gépészeti munkák	br. 6.928.779,-Ft ([REDAKT])	0,-Ft	br. 6.928.779,-Ft
egyéb nem azonosított tétel	br. 128.729,-Ft	0,-Ft	br. 128.729,-Ft
MINDÖSSZESEN			br. 36.635.162,-Ft
Az alperes által átadott előleg			br. 22.600.000,-Ft
Felperes kereseti követelése			br. 14.035.162,-Ft
Ítélet szerinti marasztalás			br. 13.942.000,-Ft

Látszólag tehát valósnak tűnik azon a másodfokú ítéleti szerinti megállapítás, miszerint a kereseti követelés (br. 14.035.162,-Ft) magasabb összegű volt, mint az ítélet szerinti marasztalás (br. 13.942.000,-Ft) így nem történt a kereseten való ítéleti túlterjeszkedés.

A kereset ugyanakkor munkanemenként lett előterjesztve, az egyes munkanemekre vonatkozó követelés bizonyítva, és ami lényegesebb megítélve, így álláspontunk szerint nem a szumma kereseti követelés összegére,

hanem az egyes munkanemek esetében számított kereseti összegek vonatkozásában kell megvizsgálni a kereseti követelésen történt ítéleti túlterjeszkedés fennállásának tényét. Eszerint.

munkanem	kereseti követelés összege	ítélet szerinti összeg	kereseti összegen felül megítélt vállalkozói díj
építőmesteri és szakipari munkák	br. 23.321.225,-Ft	br. 26.041.919,-Ft	br. 2.720.694,-Ft
cserépkályha	br. 947.000,-Ft	0,-Ft	0,-Ft
asztalosipari munkák	br. 3.863.804,-Ft	br. 1.115.900,-Ft	
épületvillamossági munkák	br. 1.445.625,-Ft	br. 1.597.188,-Ft	br. 151.563,-Ft
víz- gáz- és fűtészerezési munkálatok (gépészeti munkák)	br. 6.928.779,-Ft	br. 4.431.223,-Ft	
építőmesteri és szakipari munkákhoz kapcsolódó gépészeti szakipari munkák díjai	br. 0-Ft (ilyen munkanemen nem volt kereseti követelés a bíróság összekeverte a 2015. és a 2017 évi [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED])	br. 4.850.145,-Ft	br. 4.850.145,-Ft

A fentiek alapján tehát indítványozó álláspontja szerint egyértelműen igazolást nyert, hogy a három munkanem esetében (amelyből az egyik ráadásul fiktív, mert ilyen jogcímű és összegű kereseti követelés nem is volt) **mindösszesen br. 7.722.402,-Ft összegű vállalkozó díj** megfizetésére kötelező alperesi marasztalás erejéig az első és másodfokú ítélet egyértelműen túlterjeszkedett a felperes kereseti követelésének összegén.

A felperesi kereseti kérelmen a fenti esetekben történt bírósági ítéleti túlterjeszkedés álláspontunk szerint nem felel meg a tisztességes bírósági eljárás alapjogi követelményének, főleg úgy, hogy alperes kifejezetten hangsúlyozta fellebbezésében, hogy egyes munkanemek esetében ezen bírósági eljárás jogszabálysértő, tekintettel arra, hogy a jelen perben nem „részteljesítésekről” van szó hanem önálló és egymástól elkülöníthető fővállalkozói alvállalkozói jogviszonyok szerinti vállalkozó díj követelésekről amelyek akár egyenként is peresíthetőek lettek volna fővállalkozó részéről vagy ezen jelen peres eljárásban mindegyik esetében önálló részítélet meghozatalára is törvényesen dor kerülhetett volna.

A jelen perbeli megrendelő–fővállalkozó–alvállalkozó szerződéses jogviszony esetében ugyanis nem logikus a másodfokú ítéletnek azon okfejtése, miszerint „nem minősül a kereseten való túlterjeszkedésnek az a tény, hogy az egyes részteljesítésekkel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság a bizonyítékok alapján a felperes által meghatározottakhoz képest magasabb teljesítési értéket állapított meg, nem eredményezi a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés megállapítását (...), mert a Pp 215.§-ának megsértése akkor lenne megállapítható amennyiben az elsőfokú bíróság a felperesi követeléshez képest összességében magasabb összeg megfizetésére kötelezte volna alperest.”

A bírósági ítélet szerinti okfejtés (megfelelő egyéb feltételek fennállása esetén) elképzelhető, hogy helytálló olyan vállalkozói teljesítés esetén, ahol egy adott szakipari munkán belüli részteljesítésekről van szó, de ezen egymástól teljesen elkülönülő szakipari munkák esetében ezen érvelés teljes mértékben logikátlan ugyanis itt nem részteljesítésekről, hanem önálló alvállalkozói szakipari teljesítésekről van szó.

Túl azon ugyanis hogy a megrendelőnek nem volt olyan ügyleti akarata miszerint dupla áron megveszi pl. a gépészeti munkákat, ha az asztalosipari munkákat harmad áron kapja, a fővállalkozó szerződéses jogviszonya

B. másodszor „építőmesteri és szakipari munkákhoz kapcsolódó gépészeti szakipari munkák”-nak elnevezve 6.928.779,-Ft kereseti követelés nélkül 4.850.145,-Ft összegben megítélte felperes részére.

Az első fokú bíróság tehát kirívóan iratellenes módon kétszer rendeli alperessel megfizettetni a víz-gáz-fűtősszerelési szakipari munkák ellenértékét. Nincs olyan szerződéses jogviszony, vagy szakértői jelentés, amely egyszer víz- gáz és fűtősszerelési munkák, másszor pedig építőmesteri és szakipari munkákhoz kapcsolódó gépészeti szakipari munkák jogcímen elismerné a gépészeti szakipari teljesítést, ennek megfelelően a második jogcím fiktív azt a perbíróság saját maga alkotta, sem ilyen jogcímmre, sem pedig a hozzá társított vállalkozói díj összegére kereseti kérelem felperes által még csak elő terjesztésre sem került.

Ez akkor is tény ha a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.V.21.116/2018/8 számú ítéletében azt állapította meg, hogy a „bíróság a szakértői nyilatkozatokból az elszámolásra okszerű és logikus következtetéseket vont le, ahol megállapítható volt a felek közötti szerződés pontos tartalma, ott ennek felhasználásával végezte el a tétéles felmérést a megállapodás szerinti díjakkal, és a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt építőmesteri és szakipari munkákhoz kapcsolódó gépészeti szakipari munkák kétszeres, ebben az értelemben jogalap nélküli elszámolásra sem került sor”.

A Kúria ezek szerint a felülvizsgálati eljárás egy éve alatt sajnálatosan nem értette, vagy nem értékelte megfelelően az alperes által a felülvizsgálati kérelemben előadottakat. Nem az volt a kérdés ugyanis, hogy volt e szerződés az „építőmesteri és szakipari munkákhoz kapcsolódó gépészeti szakipari munkák” elvégzésére vagy annak tényleges elvégzését csak a szakértői vélemény tárt fel és árazta be, hanem az volt az alperesi tényszerű és egyebekben a felperes által is a Kúria felülvizsgálati beadvány megismerését követő elismert álláspontja, hogy ilyen jogcímen elvégzett szakipari munka nem létezett, azt a bíróság saját maga találta ki mert nem ismerte fel, hogy a [REDACTED] által két alkalommal benyújtott szakvélemény valójában egy és ugyanaz. Ezért az elsőfokú bíróság a 2015. évben [REDACTED] által benyújtott szakvéleményben foglaltakat kreatív módon az ítéletben elnevezte „víz- gáz és fűtősszerelési munkáknak”, a 2017. évben ismételt benyújtott ugyanazon szakvéleményében foglaltakat pedig építőmesteri és szakipari munkákhoz kapcsolódó gépészeti szakipari munkák”-nak.

Indítványozó továbbá a tisztességes bírósági eljárás alapjogi követelménye megsértésének tartja a Kúria azon ítéletben foglalt megállapítását, amelyet a felperesi számlakiállítási kötelezettség elmulasztása körében tett. Eszerint „a számviteli törvény esetleges megsértésének a peres felek egymás közötti vállalkozói díjjal kapcsolatos elszámolási jogvitájában semmilyen jelentősége nincsen. Amennyiben a felperes magatartása valamely számviteli előírást megsértett, úgy az ezzel kapcsolatos jogkövetkezmények levonására hatósági eljárásban sor kerülhet, ez azonban a felek közötti elszámolást semmilyen tekintetben nem érinti. Erre figyelemmel a jogerős ítélet fogalmilag nem sértheti a számviteli törvény előírásait.” (7. oldal 35. pont),

A hatályos adójogi szabályozás alapján a vállalkozási díjról a jogszabályoknak megfelelő tartalommal és alakissággal kiállított számla okirati bizonyítékaul szolgál, és így a számla benyújtása az elvégzett vállalkozói tevékenység szükséges, de egyben elégséges igazolásának tekinthető. Az általános forgalmi adó alanya az általa teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról köteles számla kibocsátásáról gondoskodni a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője részére², ha az tőle eltérő más személy, vagy szervezet.

Számla kibocsátásáról kell gondoskodni továbbá a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás előlegéről is az adóalany (illetve nem adóalany jogi személy) partner részére. A számlát a teljesítésig, de legfeljebb a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítésétől – előleg esetén annak kézhezvételéig, jóváírásáig, vagy az ezen időpontoktól – számított ésszerű időn belül ki kell bocsátani. Ésszerű időnek • az előlegnek, ellenértéknek készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történő megtérítése esetén haladéktalan (azonnali)

számlakibocsátást kell érteni. Amennyiben a kibocsátandó számla áfát az áfatörvény rendelkezései alapján nem tartalmaz, akkor az ésszerű időt a szó köznapri értelmében kell érteni, amely határidő lejár abban a legkorábbi időpontban, amikor a számla kibocsátásához szükséges valamennyi információ maradéktalanul a számlakibocsátó rendelkezésére áll (Áfa törvény 159.§ (1.) és (2). bekezdés)

A számlaadási kötelezettség elmulasztása alapvető jogsérelem, nemcsak a megrendelő felé, hanem a teljes társadalom irányába tekintettel arra, hogy a megrendelő által megfizetett vagy megfizetni rendelt vállalkozói díj összeg egyszer 27% általános forgalmi adót, másszor gazdálkodó szervezet esetében árbevételt képez és így társasági nyereség adóalapot képez, harmadszor pedig amennyiben a gazdálkodó szervezet eredményt ér el úgy ezen árbevételen a tulajdonosoknak osztalékadó vagy más személyi jövedelemadó és járuléakai fizetési kötelezettsége keletkezik.

A számlaadási kötelezettség teljesítése tehát

- A. egyrésztől objektív össztársadalmi érdek, és elvárás tekintettel arra, hogy a vállalkozó csak így tud majd önkéntes jogkövető módon eleget tenni általános forgalmi adó, társasági nyereségadó, illetve esetleges osztalékadó vagy személyi jövedelemadó és járuléakai bevallási és befizetési kötelezettségének,
- B. másrésztől pedig az indítványozó alapvető magánjogi érdeke is tekintettel arra, hogy a vállalkozóval olyan szerződést kötött, amelyben a vállalkozó számla kiállításával kellett volna hogy elszámoljon felé, nem pedig naponta változó hol kézzel hol géppel írott mindig változó tartalmú „költségetési összesítő”-ben, illetve megalapozatlanság miatt egyszer kizárt, majd „rehabilitált” szakértő által a perbeli ingatlan perbeli állapotát soha nem szemlézett szakvéleménnyel.

A Kúria álláspontja - miszerint a számviteli törvény esetleges megsértésének (számlaadási kötelezettség elmulasztása) a peres felek egymás közötti vállalkozói díjjal kapcsolatos elszámolási jogvitájában semmilyen jelentősége nincsen - álláspontunk szerint olyan súlyú a tisztességes bírósági eljárás alapjogi követelményét sértő kijelentés, amely sajnálatosan feltette a koronát mindarra, amit az első és másodfokú bíróság alperessel szemben a közel hét éves perfolymban a tisztességes bírósági eljárás alapjogi követelménynek sérelmét megvalósítva tanúsított.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás egy éve és közel 1,4 millió illetékköltsége mellett álláspontunk szerint nem értette vagy nem értékelte a kellő súllyal azon alperesi felülvizsgálati kérelem mindennél hangsúlyosabb állítását, miszerint a számlaadási kötelezettség teljesítése a felperesi elszámolási kötelezettség alapvető kelléke nem pedig a „nincsen semmilyen jelentősége” kategóriába tartozó elem.

A Kúria szerint tehát elfogadható az, hogy a felperes úgy pereskedett végig alperessel szemben közel tíz évet, hogy a számlaadási kötelezettségének sem a közjogi sem pedig a magánjogi (szerződéses) rendelkezések alapján nem teljesítette. A számlaadási kötelezettség elmulasztásának közjogi sérelme valóban hatósági bejelentés alapja lehet, amelyet nemcsak az indítványozó de bármely harmadik személy vagy hatóság is megtehet. De a számlaadási kötelezettség elmulasztása, a számla kiállításával való elszámolás és az alperessel szembeni követelés számla kiállításával történő lejárt tétele körében teljes mértékében magánjogi kérdés, az ennek elmulasztásával járó jogkövetkezmények levonására nem hatósági eljárásban kell hogy sor kerüljön, hanem éppen azon polgári peres eljárási rendszerben és hierarchiában, lehetet és kellett volna ezen magánjogi kötelezettség teljesítésének a polgári bíróságnak érvényt szerezni, amelynek a tetején a Kúria áll.

Megjegyezzük továbbá, hogy a Szegedi Járásbíróság által 0601-12.Vh.1096/2018 számon elrendelt végrehajtási eljáráshoz sem került még becsatolásra a fővállalkozó által a jogerős ítélet szerinti 13.942.000,-Ft tőke és járulékiról kiállított számla, így álláspontunk szerint a mindaddig, amíg fővállalkozó ezen alapvető törvényi kötelezettségének nem tesz eleget a végrehajtási eljárást el sem lehetett volna rendelni indítványozóval szemben.

A fentiek alapján kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy jogkörében eljárva a Szegedi Járásbíróság által 0601-12.Vh.1096/2018 számon elrendelt végrehajtási eljárást megszüntetni vagy a jelen alkotmányjogi panasz elbírálásig felfüggeszteni szíveskedjen.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése.

Amiképpen az már a fentiekben előadásra került indítványozó már minden a Szegedi Járásbíróság 28.P.21.588/2012/137 számú elsőfokú ítéletével szembeni a jogszabály szerint nyitva álló jogorvoslati lehetőséget már kimerített (Szegedi Törvényszék 2.Pf.21.633/2017/4, Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.116/2018/8). Alperes a jogerős ítélettel szemben perújítást nem kezdeményezett.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje.

Indítványozó nyilatkozik arról, hogy meghatalmazott jogi képviselője a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.116/2018/8. ítéletét 2019.09.16. napján töltötte le az OBH rendszeréből, így az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Indítványozó a vele szemben lefolytatott peres eljárások illetve felülvizsgálati eljárás alperese volt mindhárom ítéletben marasztalásra kerül, 13.942.000,-Ft és járulékai erejéig, mely fizetési kötelezettségének összege a peres és felülvizsgálati eljárás illetéke, valamint a vele szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárás (Szegedi Járásbíróság 0601-12.Vh.1096/2018) költségeit is figyelembe véve a mai napig eléri a **22.000.000,-Ft azaz Huszonkettőmillió forint összeget.**

2. A bírói döntés alaptörvény-ellenessége

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az Indítványozót, hogy 13.942.000 forint és kamata, valamint 700.000 forint perköltség megfizetésére. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének – az Indítványozót marasztaló – megfellebbezett rendelkezéseit helyben hagyta. E szerint tehát az Indítványozó nem csak tőkét, hanem kamatot is köteles fizetni a felperes részére.

A Kúria ítéletének [35] bekezdése szerint ugyanis „[a]mennyiben a felperes magatartása valamely számviteli előírást megsértett, úgy az ezzel kapcsolatos jogkövetkezmények levonására hatósági eljárásban sor kerülhet, ez azonban a felek közötti elszámolást semmilyen tekintetben nem érinti”.

Ténykérdés, hogy a felperes mint vállalkozó számlát soha nem állított ki a követeléséről. A Legfelsőbb Bíróság ezidáig irányadó gyakorlata, amely a GK 66. számú állásfoglalása I. pontjában öltött testet, kimondja, hogy számlázási kötelezettség elmulasztása vagy késedelmes teljesítése az ellenszolgáltatásnak a szolgáltatás teljesítésekor való esedékessé válását nem érinti, jogosulti késedelemként azonban a kötelezett - késedelmi kamatfizetési kötelezettséget előidéző - egyidejű fizetési késedelmét kizárja. a GK. 66. szerint „[k]étségtelen viszont, hogy a kötelezett teljesítéséhez, az ellenszolgáltatás megfizetéséhez - annak technikai lebonyolításához -, a jogosult meghatározott időben teljesítendő előzetes közreműködése - számlázása - szükséges. Egyöntetű a bírói gyakorlat abban, hogy a kötelezett késedelme mindaddig nem következhet be, amíg a jogosult késedelme fennáll [rPtk. 303. §-ának (3) bek.], a számlázási kötelezettség elmulasztása ilyen jogosulti késedelemnek minősül (rPtk. 302. §).”

Ebből egyértelműen következik, hogy a Kúria és az alsóbb fokon eljáró bíróságok az idáig töretlen gyakorlattal szemben hoztak döntést.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint „[a]z alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható

bíróági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság „jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.

A jogalkalmazás egységének biztosítása az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében kifejezetten a Kúria – és nem az Alkotmánybíróság – hatásköre, melyet a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 25–44. §-ai konkretizálnak {3119/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [26]}. Alkotmányjogi panasz alapján önmagában az ítéletek ellentmondása miatt, alapjog sérelme hiányában az Alkotmánybíróság nem vizsgálja felül az ítéleteket akkor sem, ha azokat a Kúria hozta {3195/2016. (X. 11.) AB határozat; Indokolás [23]; 3269/2016. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [17]}. Ez azt jelenti, hogy nem lehet alkotmánybíróági vizsgálat tárgyává tenni azt, hogy egy bíró nem követett egy olyan kúriai jogértelmezést, amelynek követése egyébként sem lenne kötelessége akkor, ha az eljáró bíróság jogértelmezése egyébként nem vezet az Alaptörvénnyel ellentétes eredményre.

A fentiek szerint azonban jelen ügyben nem az ítéletek ellentmondása alapozza meg az érdemi vizsgálatot, hanem a konkrét ügyben eljáró bíróságok ítélete. Ennélfogva az Alkotmánybíróság előtti eljárás során nem annak van jelentősége, hogy a támadott ítéletek ellentmondásban vannak-e a Kúria korábbi ítéleteivel, hanem pusztán annak, hogy a támadott ítéletek meghozatala során a bíróság Alaptörvénnyel összeegyeztethető eredményre jutott-e. A bíróság értelmezése ugyanis nem vezethet az Alaptörvénnyel ellentétes eredményre, egyúttal nem hozhatja olyan helyzetbe az eljárásban résztvevő feleket, hogy a bíróság alaptörvény-ellenes értelmezése folytán szenvedjenek hátrányt. Ennélfogva a Kúria ítéletei nem alkotmányossági mércét állítanak fel, hanem csupán azt támasztják alá, hogy a bíróság által értelmezett jogszabálynak létezik olyan értelmezése is, amely eltérő, az Alaptörvénnyel összhangban álló eredményre vezet.

A bíróságnak a többféleképpen értelmezhető jogszabálysöveg normatartalommal kitöltésekor lehetősége és az Alaptörvény 28. cikke értelmében kötelessége is van arra, hogy a norma alkalmazásakor és értelmezésekor az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezést válasszon. Az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezés, ha egy jogszabálynak több lehetséges értelme is van, nem jelent contra legem értelmezést vagy a normatartalom mellőzését {9/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [37]}.

Ebben a körben mindezek alapján nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy ugyanazon jogszabályhelyre vonatkozóan más bíróság - nevezetesen a Legfelsőbb Bíróság a GK 66. állásfoglalással - az Alaptörvény 28. cikkével összhangban már alkotott olyan értelmezési keretet, amely felmérve a jogszabályi környezetet és felismerve ennek alapjogi érintettségét úgy foglalt állást, hogy abból levezethető a jogszabály olyan értelmezése is, amely nem jár kamatfizetési kötelezettséggel. Természetesen a bíróságok ettől mindaddig szabadon eltérhetnek, ameddig az általuk választott értelmezés összhangban áll az Alaptörvénnyel.

A bíróságok jelen ügyben követett értelmezése nem egyeztethető össze az Alaptörvénnyel, ugyanis az alapján az Indítványozó kamatfizetési kötelezettsége annak ellenére áll fenn, hogy a felperes nem állított ki számlát a követeléséről. A bírói ítéletben megjelenő jog ezzel az értelmezett tartalommal olyan különbségtételt valósít meg az egymással összehasonlítható helyzetben lévő kötelezettek között, amely a rPtk.-ból nem következik szükségszerűen. Amennyiben jelen ügyben a bíróságok értelmezése helytálló lenne, akkor az szükségképpen vezetne az egyes hasonló helyzetben lévő kötelezettek közötti alaptörvény-ellenes különbségtételhez, ez pedig azt jelentené, hogy a jogszabály, azaz a rPtk. alaptörvény-ellenességét kellene megállapítani. Ilyen esetben az Alaptörvény 28. cikke alapján többféle lehetséges értelmezés mellett az Alaptörvény alapján azt kell feltételezni, hogy a jogszabály erkölcsös és gazdaságos célt szolgál, a józan észnek és a közjónak megfelel. A 9/2016. (IV. 6.) AB határozathoz hasonlóan az adott esetben ez azt jelenti, hogy azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni az érintett személyeket illetően, továbbá az értelmezés nem vezethet önkényes eredményre (Indokolás [37]).

Következésképpen az Indítványozó szerint a támadott ítéletekbe foglalt, a rPtk. 302.§ azon értelmezése, mely szerint a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a kamatfizetési kötelezettség fennállt, alaptörvény-ellenes, mivel az indítványra okot adó esetben az egyébként kétséget kizáróan az Alaptörvénynek megfelelően is értelmezhető jogszabály a bíróság általi jogértelmezése a hasonló kötelezettek közötti hátrányos, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését sértő olyan különbségtételhez vezetett, amely a törvény szövegéből nem következik szükségszerűen. Mindezzel az eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését.

Ezen túlmenően a Kúria és az alsóbb fokon eljáró bíróságok ítélete az alábbiak szerint sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás részeként megjelenő indokolt bírói döntéshez fűződő jogot.

A 7/2013. (III. 1.) AB határozat szerint az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabályok alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.

Indítványozó álláspontja szerint a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye az alábbi módokon sérült.

Tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme: Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatában alkalmazott mérce szerint a tisztességes eljárás (fair trial) „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes” [6/1998. (III.11.) AB határozat].

Indítványozó álláspontja szerint a bírói jogalkalmazás még a bírói mérlegelés körében sem lehet un. önkényes, contra legem eljárás. A bírónak mind az ítéleti tényállás megállapítása mind pedig az által szükségesnek tartott bizonyítás körének meghatározása, valamint a bizonyítékok értékelése során sem lehet figyelmen kívül hagyni az un. pacta sum servanda elvét (érvényesen létrejött és hatályos szerződéseket tartalmuknak megfelelően kell teljesíteni, e törvényi alapelvei rendelkezés alapján kell a szerződések ígéreteket betartását/betartatását komolyan venni, (rPtk: 198.§ (1) bek, 277.§ (1) bek, 207.§ (1) és (2) bek.).

A jelen indítvánnyal érintett eljárásban egyértelműen a pacta sum servanda elv megkerülését jelentett az, hogy a szerződésben rögzített többletmunka/pótmunka tételes és számlába állított, tehát okirattal bizonyított elszámolása helyett, ezen szerződéses megállapodás teljes figyelmen kívül hagyásával, a bíróság kizárólag egy másik bizonyítási eszközzel, kirendelt, alperes mint fogyasztó által teljesen ismeretlen és kontrolálhatatlan módszerrel (TERC rendszer) előállított szakértői bizonyítással alapozta meg a felperes kereseti igényét, ahelyett, hogy a felperesi követelés összecszerűségnek alátámasztására vonatkozóan, az alperesi érdekek hatékony jogvédelmet is szem előtt tartva, elvárta volna felperestől a szerződés rendelkezései szerinti, felperes által a saját nyilvántartásaira és okirataira (építési napló, anyagszámlák, alvállalkozói számlák stb) alapozott számla mint okirat előállítását.

A bírósági eljárás tehát álláspontunk szerint egyértelműen megsértette az alperesnek a szerződésben biztosított a többletmunkák/pótmunkák elszámolására vonatkozó felperest terhelő kötelezettség betartatására vonatkozó jogát, amikor is a számlában történő elszámolás felperesi perben történő bemutatása helyett, a számlában való elszámolás szerződésben rögzített felperesi kötelezettséget eliminálva, teret engedett a szakértői bizonyításnak illetve minden elemében ítéletét arra alapozta.

Hatékony bírói védelemhez való jog: A fentiekben foglaltakon túl az kiegészítve indítványozó előadja, hogy álláspontja szerint az ítéletek mindvégig mellőzik az rPtk 207.§ (1) és (2) bekezdéseiben foglalt, főképpen a

fogyasztói szerződések esetében alkalmazandó un. in dubio contra proferentem elvét, valamint a XXXII számú Polgári Elvi Döntésben foglaltakat, miszerint „a szolgáltatás értékét a szerződés szerinti díjtól eltérően megállapító szakértői vélemény ezért egymagában nem lehet alapja a kikötött díjtól való eltérésnek. Az ellenkező álláspont a szerződésekbe vetett bizalom gyengülésére, a forgalmi élet bizonytalanságára vezetne, visszaélésekre adna lehetőséget, nem szolgálná a szerződésszegésektől való visszatartáshoz fűződő érdekeket, tehát szemben állna azzal a jogpolitikai céllal, hogy a szerződő feleket a vállalt kötelezettségeik maradéktalan teljesítésére kell nevelni.”

Indítványozó itt kívánja nyomatékosan felhívni a figyelmet arra, hogy a perbíró az egyébiránt teljesen okszerűtlen szakértői bizonyítás hiányosságait a kereset alátámaszthatósága érdekében kizárólag a felperes érdekkörébe tartozó tanúk (alvállalkozók: [REDACTED])

[REDACTED] sítés készütségi fokának meghatározását, úgy, hogy ezen tanúk egyáltalán nem látták azon tényleges állapotot, amelyet a kirendelt szakértők szemléltek, mivel a szemlézett állapot már a felperestől független más harmadik személy vállalkozók által elvégzett (befejezett) állapotot mutattak. Az elsőfokú bíróság nem, hogy magánszakértőként, de még tanúként sem volt hajlandó meghallgatni azt az építész szakembert, [REDACTED] aki a felperesi levonulást követően közvetlenül szemlélte az ingatlant és egyértelműen írásban és fényképfelvételekkel rögzítette a tényleges, levonuláskori felperes által hátrahagyott állapotokat (készütségi fokot). Ugyanígy a másodfokú bíróság az alperes testvérét az építkezés során mindvégig jelen lévő [REDACTED] tanúvallomását „elfogulatlannak nem tekinthetőnek” minősítette, ellentétben a felperes mellett tanúskodó alvállalkozókkal, akiknek kifejezett és közvetlen anyagi érdekük fűződött ahhoz, hogy a felek közötti peres eljárás a felperes pernyertességével végződjön, tekintettel arra, hogy csak így juthattak az alvállalkozói követelésükhöz.

Indokolt bírói döntéshez való jog sérelme: Az eljáró bíróságok a kereseten a gépészeti munkák szakértő által számolt vállalkozói díját kétszer (kétszeresen, duplán) ítélték meg a felperes részére, mintha felperes (alvállalkozója) kétszer végezte volna el a gépészeti munkákat (gázellátás szerelési, központi fűtés szerelési, víz-csatorna szerelési, gépészeti bontási, szellőzési szerelési munkák), ezzel túllépve még a kereseti kérelmen is. Az Indítványozó erre a per során több alkalommal is felhívta a figyelmet, felülvizsgálati kérelmében erre kifejezetten utalt. Indítványozó álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az akkor már hat éve húzódó peres eljárás gyors lezárása miatt egyszerűen nem a kellő alaposítással ismerte meg az addigra (alapvetően a szakértői vélemények miatt) több száz oldalas peranyagot, és álláspontunk szerint így fordulhatott az elő, hogy az elsőfokú bíróság egyszerűen tévedett amikor azt hitte hogy két gépészeti szakvélemény van, holott az azért egyértelmű volt, hogy csak egy gépészeti munkákra vonatkozóan van kereseti kérelem illetve ellenkérelem előterjesztve. A felülvizsgálati kérelemben indítványozó ugyanakkor hangsúlyos és nyomatékos nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, miszerint alapvető tévedés van mind az első mind pedig az azt helyben hagyó másodfokú ítéletben, amely nyilatkozat annyira megalapozott volt, hogy felperes pont ennek okán nem is tett felülvizsgálati ellenkérelmet. A Kúria ugyanakkor azon ítéleti megállapítását, miszerint a „felülvizsgálati kérelemben kifogásolt építőmesteri és szakipari munkákhoz kapcsolódó gépészeti szakipari munkák kétszeres, ebben az értelemben jogalap nélküli elszámolásra sem került sor”, csak állította de semmilyen módon nem indokolta, illetve jogszabályi vagy jogalkalmazási normára hivatkozással alá nem támasztotta, így a mai napig nem ismert Indítványozó előtt, hogy a felülvizsgálati kérelemben aprólékosan levezetett és végigszámolt elsőfokú bírói tévedésre vonatkozó érveléssel szemben, milyen indokai vannak a Kúriának, amely szerint nem került sor a gépészeti munkák (még a kereseti kérelemben sem foglalt), kétszeres alperest terhére történt ítéleti elszámolására.

Pártatlan bírósághoz való jog: Mivel arra vonatkozóan indítványozó a fentiekben nyilatkozott az elsőfokon eljáró és elsőfokú ítéletet kihirdető, a Szegedi Járásbíróságra kirendelt bíró mind az elsőfokú mind pedig a jogerős ítélet meghozatalakor is azon, másodfokon eljáró bíróság (Szegedi Törvényszék) ügyelosztási rendjének a háromból egyik fellebbviteli tanácsába volt fellebbviteli ügyeket intéző bíróként beosztva, amely bíróság egy másik tanácsa nyolc hónappal később az elsőfokú ítélettel mindenben azonos tartalmú (helybenhagyó), alperest marasztaló, az alperesi fellebbezés minden elemét figyelmen kívül hagyó, de a (fentiekben ismertetett módon a felperesi elektronikus kapcsolattartás követelményét ki nem elégítő, okostelefonról felolvasott) fellebbezési ellenkérelemmel mindenben egyetértő jogerős ítéletet meghozta.

Ezen elveket figyelembe véve, az Indítványozó szerint az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakra is figyelemmel azt kell vizsgálnia, hogy a bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében

foglalt tisztességes eljárásához fűződő jog követelményeinek megfelelően alkalmazták-e a rPp. 221. § (1) bekezdésében foglalt, indokolási kötelezettségre vonatkozó szabályokat, illetve, hogy számot adtak-e a fenti, az ügy lényeges körülményeit érintő észrevételekről. Indítványozó szerint e követelményeknek a támadott ítéletek nem felelnek meg, mert még csak utalás szintjén sem tartalmaznak semmit a fenti észrevételekkel kapcsolatban, ezzel sértve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Indítványozó nyilatkozik, miszerint több alkalommal kezdeményezte már a Szegedi Járásbíróság, a Szegedi Törvényszék és a Kúria előtt, hogy a vele szemben a Szegedi Törvényszék 2.Pf.21.633/2017/4 számú jogerős ítélete alapján a Szegedi Járásbíróság által 0601-12.Vh.1096/2018 szám alatt folytatott végrehajtási eljárás felfüggesztésre kerüljön, minden alkalommal sikertelenül.

b) Indítványozó a jelen eljárásban az ügyvédi meghatalmazást a melléletek között csatolja és küldi meg a Tisztelt Alkotmánybíróság részére.

c) Indítványozó nyilatkozik, hogy hozzájárul a személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához.

d) Indítványozó a jelen beadványához az őt ért alapjogi jogsérelmet igazoló, a jelen beadványában foglaltakat alátámasztó és egyéb szükséges dokumentumokat külön mellékletként csatolja és küldi meg a Tisztelt Alkotmánybíróság részére.

4. Igazolási kérelem

Indítványozó nyilatkozik, hogy jogi képviselőjének nyilvántartása alapján a Kúria Pfv.V.21.116/2018/8. számú ítélete 2019.09.16. napján került részére - az OBH elektronikus rendszeréből a Céghappon keresztül történt letöltéssel - kézbesítésre, melynek megfelelően számítása szerint az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló hatvan napos törvényes határidő 2019.11.15. napján járt le.

Indítványozó nyilatkozik továbbá, hogy a Tisztelt Főtitkár úr leveléből értesült arról, hogy a bíróság álláspontja (tájékoztatása) szerint, a Kúria fenti számú ítélete 2019.09.13. napján került jogi képviselője részére kézbesítésre, melynek alapján a hatvan napos törvényes határidő 2019.11.12. napján járt le.

A Pp 270.§ (1). bekezdésében foglaltak szerint, ha törvény másként nem rendelkezik, a felülvizsgálati eljárás során a Kúria az általános szabályok megfelelő alkalmazásával jár el. A Pp. 219.§ (2) bekezdése szerint a határozatot annak meghozatalától számított legkésőbb tizenöt napon belül kell írásba foglalni, és az írásba foglalást követő nyolc napon belül kézbesíteni kell.

A Kúria a Pfv.V.21.116/2018/8. számú ítéletet annak meghozatalát követően 2019.06.20. napján foglalta írásba, és így azt a bíróságnak a jogszabály rendelkezéseinek megfelelően legkésőbb 2019.06.28. napjáig az indítványozó, mint alperes részére az OBH rendszerbe történő feltöltéssel kézbesítenie kellett volna.

A bírósági kézbesítésre (az ítélet OBH rendszerbe történő feltöltésére) ugyanakkor az indítványozó által nem ismert okból, az írásba foglalást követő törvényi nyolc napos határidő helyett majd három hónappal később 2019.09.12. napján került csak sor, mely kézbesítési időpont nem felel meg a jogszabályi előírásnak, így álláspontunk szerint ezen jogszabályellenes kézbesítési időpontra a bíróság indítványozónak joghátrányt eredményező módon, érvényesen nem hivatkozhat.

Indítványozó a bíróság nyilvántartásával szemben nem 2019.09.13., hanem 2019.09.16. napján töltötte le az ítéletet, ezért az alkotmányossági panasz előterjesztésére nyitva álló hatvan napos határidő számítását is ezen naptól kezdte meg.

Indítványozó ugyanakkor a Tisztelt Főtitkár úr levelének kézbesítésétől (2019.12.09) számított harminc napos időszakban megkísérelte a tőle telhető legalaposabb módon feltárni annak okát, hogy miképpen rendelkezhet a bíróság az indítványozó jogi képviselőjének cégkapuja által a bíróság részére visszaküldött 2019.09.13. napi un.

letöltési igazolással, úgy, hogy ezen a napon az indítványozó jogi képviselője bizonyosan nem vette át (töltötte le) az ítéletet.

Indítványozó jogi képviselője az ok feltárása érdekében konzultált saját a cégkapu rendszerét is üzemeltető informatikai szakemberrel, az Internet szolgáltatást nyújtó hírközlési szolgáltatóval, valamint áttekintette a Nemzeti Infokommunikációs Szolgálat (NISZ) un. Hiteles elektronikus Postafiók Cégkapu Tárhely felhasználói leírásban (v.2.2) foglaltakat, valamint az Országos Bírósági Hivatal által a birosag.hu oldalon közzétett alapvető információkat.

A felhasználói leírás II.3 pontja szerint a Beérkezett Dokumentumok kezelése alcím alatti szöveg szerint „A Cégkapuba érkezett dokumentumok a cégkapus tárhely kiválasztását követően a Beérkezett menüpontban jelennek meg.” A leírás II.3.1.1 pontja, Dokumentumok egyesével való letöltése alcím szerinti szöveg alapján továbbá „A letöltés rövid időn belül automatikusan elindul, a küldemény olvasottá válik. Hivatali dokumentum esetén a rendszer kézbesíti a Letöltési igazolást.”

Az Országos Bírósági Hivatal által üzemeltetett honlapon megtalálható, „A polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási ügyek - A beadványok beküldését követő értesítések” fejezet című tájékoztatás szerint (<https://birosag.hu/elektronikus-kapcsolattartas/e-2018/e-kapcsolattartas-az-egy-ugytipusokban/polgari-gazdasagi-munkaugyi-es-kozigazgatasi-ugyek/beadvanyok-bekuldeset-koveto-ertesitesek>), „A fél részére megküldött bírósági kiadmányokkal kapcsolatosan a központi rendszer által küldött értesítések” alfejezet cím alatt található, „3. Letöltési igazolás” alcím alapján: „Amennyiben az értesítési tárhelyre megérkezett bírósági iratra rákattintva a dokumentumot megnyitja (letölti) a Központi Rendszer az irat letöltéséről – kézbesítettségéről – Letöltési igazolást küld mind a feladó bíróság, mind a címzett fél részére.

Az indítványozó által meghatalmazott ügyintéző ügyvéd [REDACTED] 9.09.13 napján aznapra kitűzött bírósági tárgyalásokon történő megjelenések okán nem tartózkodott a Cégkapu rendszerrel telepített számítástechnikai eszközök elhelyezését is szolgáló ügyvédi irodában. Az irodában dolgozó ügykezelő, az ügyintéző ügyvéd erre vonatkozó utasítása nélkül ügydöntő határozatokat nem vesz át, azaz nem tölt le és nem nyit meg, ítélet címmel megjelölt, a Cégkapura beérkező bírósági iratot.

Széles körben nem publikált, de informatikai szakemberek által ismert jelenség ugyanakkor, hogy önmagában a Cégkapuba történt ügyvédi vagy ügykezelői belépést követően a „Beérkezett Üzenetek” címsávban az egymás alatt sorakozó beérkezett üzenetek között böngészve a kurzor egy beérkezett küldemény címsorán tartása, illetve az internetkapcsolatnak akár egy pár másodpercre történő megszakadása és újraindulása esetében önmagától, automatikusan, a felhasználó átvételi szándéka nélkül is megindulhat a letöltési folyamat, mely esetben a Központi Rendszer automatikusan és azonnal elküldi a feladónak (jelen esetben a bíróságnak) az un. Letöltési Igazolást függetlenül attól, hogy a dokumentum megnyitása (letöltése) a felhasználó erre vonatkozó szándékának hiányában vagy esetleges infokommunikációs ok vagy hiba miatt ténylegesen meg sem valósult.

Amiképpen azt az OBH fent idézett tájékoztatója is egyértelműen leírja, amennyiben (a felhasználó) az értesítési tárhelyre megérkezett bírósági iratra rákattintva a dokumentumot megnyitja (letölti) a Központi Rendszer az irat letöltéséről – kézbesítettségéről – Letöltési igazolást küld mind a feladó bíróság, mind a címzett fél részére.

A Cégkaput használó ügyvéd (ügykezelő) által szándékolt, és a kézbesítés joghatásait is kiváltó átvételnek tehát két feltétele van:

- a bírósági iratra (tehát nem a címsorra) való rákattintással a dokumentum tényleges letöltése (melyet követően lehetőség van annak mentésére, nyomtatására esetleges törlésére stb., de ez már nem a letöltés része), és
- a letöltés tényéről, és annak időpontjáról is nem csak a feladónak (bíróság), hanem a címzettnek (ügyvédi iroda) is un. Letöltési Igazolást kell kapnia.

A fentiek alapján tehát álláspontunk szerint

- szabályszerű kézbesítésnek az tekinthető, amikor a Cégkapura érkezett bírósági irat átvétele (megnyitása, letöltése) szándékosan, akaratlagosan a felhasználó által végzett több különböző egymásra épülő és összehangolt cselekvéssor eredményeképpen történik meg, úgy hogy annak együttes

- eredményeképpen a felhasználó az átvett irathoz ténylegesen hozzájut (dokumentumot megnyitja, letölti), annak tartalmát megismerheti, valamint, hogy mindkét fél, tehát a feladó és a címzett is megkapja, az un. Központi Rendszer által létrehozott Letöltési Igazolást,
- nem minősül szabályszerű kézbesítésnek, ha az un. Központi Rendszer akkor is képes technikailag visszaküldeni a feladó (bíróság) részére a letöltési igazolást, ha a címzett a dokumentumot ténylegesen nem nyitotta meg (töltötte le) vagy azért mert erre vonatkozó szándéka az adott időpontban nem is volt, de a cimsor automatikus letöltésének megindulásával a letöltési igazolás a feladónak mégis visszament, vagy azért mert pl. megpróbálta ténylegesen letölteni, de bármilyen lokális vagy nagyobb kiterjedésű infokommunikációs illetve technikai ok miatt az meghiúsult.

Tény ugyanakkor az, hogy a letöltési igazolás feladónak való visszaküldése NEM VÁRJA MEG a bírósági irat, mint dokumentum felhasználó általi szándékolt és sikeres megnyitását (letöltését) hanem az abban a pillanatban visszaküldésre kerül a Központi Rendszer által a feladónak, amikor is az adott bírósági irat cimsorának automatikus letöltődése megkezdődik.

Az is tény továbbá, hogy indítványozó jogi képviselte mind a mai napig nem kapott a Központi Rendszertől letöltési igazolást az ítéletnek sem a 2019.09.13. napjára vonatkozóan állított, sem pedig a 2019.09.16. napi ténylegesen letöltött időpontjára vonatkozóan, így indítványozó határidő számítása nem egy letöltési igazolás tartalmán, hanem azon a napon alapszik, amelyen az ítéletet ténylegesen, szándékoltan, és szabályszerűen átvette, és azt iratnyilvántartó rendszerébe iktatta.

Álláspontunk szerint a nem szándékolt és az indítványozó jogi képviselte, mint Cégbetu felhasználó ellenőrzése alatt nem álló, bírósági irat automatikus letöltődése és így az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló törvényes határidő megindulása kétségtelenül olyan az indítványozón kívül álló elháríthatatlan külső ok, amely megalapozhatja a jelen igazolási kérelemnek a Tisztelt Alkotmánybíróság általi elfogadhatóságát.

Az indítványozó jogi képviselte egyebekben hivatkozik az alkotmányjogi panasz beadásában történő akadályoztatására is, arra az esetre, ha a Tisztelt Alkotmánybíróság a fentiekben előadottak ellenére is megalapozottnak tartja a bíróság hivatkozását az ítélet kézbesítésének 2019.09.13. napjára, és így a hatvan napos törvényi határidő leteltének 2019.11.13. napjára vonatkozóan.

Az indítványozó jogi képviselét ellátó ügyintéző ügyvéd d. [REDACTED] a csatolt igazolás alapján 2019.11.08 napjától 2019.11.14. napjáig az igazoláson feltüntetett kód szerinti betegsége miatt 2019.11.12 napjáig nem volt képes az alkotmányjogi panasz végleges megszerkesztésére, melyet csak igazolt keresőképtelenségét követően az általa egyebekben jóhiszeműen számolt hatánapra (2019.11.15) tudott véglegesen elkészíteni, és az első fokú bíróságon keresztül, a Tisztelt Alkotmánybíróság részére megküldeni.

Az indítványozó szintén jóhiszeműen a fentiekben kifejtettek okán a 2019.11.15 napi határidőre várta az alkotmányjogi panasz végleges elkészültét, és benyújtását, úgy hogy egyebekben jogi képviselőjének betegségéről nem tudott, így annak helyettesítését vagy az indítvány önálló előterjesztését sem találhatta indokoltnak.

A fentiek alapján indítványozó nyilatkozik arról, hogy jogi képviselőjének egyebekben jóhiszemű tájékoztatás alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló hatvan napos határidő lejártát 2019.11.15 napjával tartotta nyilván, így amennyiben az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló törvényes határidővel késedelembe esett, úgy az, ezen körülmény okán olyan rajta kívül álló ok, amely álláspontja szerint megalapozza a jelen igazolási kérelmének a Tisztelt Alkotmánybíróság általi elfogadhatóságát.

Indítványozó jogi képviselője nyilatkozik továbbá arra, hogy amellet, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló hatvan napos határidő lejártát 2019.11.15 napjaként tartotta nyilván, így amennyiben az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló törvényes határidővel késedelembe, úgy igazolási kérelemként hivatkozik a 2019.11.08 napjától 2019.11.14. napjáig fennálló igazolt keresőképtelenségére, mely körülmény olyan rajta és az indítványozón kívül álló elháríthatatlan külső okból történő akadályoztatás, amely álláspontja szerint megalapozza a jelen igazolási kérelmének a Tisztelt Alkotmánybíróság általi elfogadhatóságát.

A fentiek alapján kérjük a jelen igazolási kérelemben foglaltaknak a Tisztelt Alkotmánybíróság általi elfogadását, és az alkotmányjogi panasz eljárás megindítását.

Szolnok, 2020. január 8.

